

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-3760/24-S
Sp. zn. ČŠIS-S-755/24-S

Název	Základní škola Luštěnice, okres Mladá Boleslav
Sídlo	Boleslavská 160, 294 42 Luštěnice
E-mail	zs-lustenice@zs-lustenice.cz
IČO	71 010 840
Identifikátor	600 049 175
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miluše Hůlková
Zřizovatel	obec Luštěnice
Místo inspekční činnosti	Boleslavská 160 a 224, Luštěnice Pod Humny 7, Luštěnice
Inspekční činnost na místě	1., 2. a 4. října 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“), jejich naplňování a soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny (dále „družina“) a školní jídelny. Ke dni inspekční činnosti měla ZŠ 13 tříd s 274 žáky prvního až devátého ročníku (78% naplněnost). Vzdělávalo se v ní 40 žáků se speciálními

vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Odlišný mateřský jazyk bez jazykové bariéry měl 21 žák. Družinu se čtyřmi odděleními navštěvovalo 108 účastníků zájmového vzdělávání (dále „účastník“), naplněnost byla 80 %. Od inspekční činnosti v roce 2019 mírně vzrostl počet žáků a pedagogických pracovníků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) zastává funkci dlouhodobě. Stanovila reálnou koncepci rozvoje školy pro roky 2022 – 2026, pedagogové se s ní ztotožňují a projevují vlastní zájem ji uplatňovat. Plynule se daří zlepšovat materiální vybavení školy a vést pedagogy ke spolupráci a zvyšovat jejich motivaci na zkvalitňování vzdělávacího procesu, a to např. v rámci činnosti metodického sdružení pro 1. stupeň, organizováním školních projektových akcí a zavedením tandemové výuky. Méně se daří realizovat cíle v osobnostním rozvoji jednotlivých žáků a v dosahování výsledků jejich vzdělávání ve vztahu k očekávaným výstupům ze ŠVP.

Ředitelka část řídicích kompetencí vhodně delegovala na svou zástupkyni a vedoucí vychovatelku družiny. Účinně je nastaven vnitřní informační systém. Kontrolní a hospitační činnost ředitelky je plánovitá, vhodně jsou stanoveny cíle hospitací. Pedagogická rada mj. projednává výchovně vzdělávací výsledky žáků. Příležitost ke zlepšení je však v jejich důsledném vyhodnocování a přijímání konkrétních opatření k jejich zlepšování. Metodické orgány se zabývají hlavně organizací vzdělávání, motivací žáků, jejich účastí v soutěžích, méně prostoru je však věnováno problematice hodnocení výsledků vzdělávání.

Od předchozí inspekční činnosti se výrazně obměnil pedagogický sbor a snížila se jeho kvalifikovanost. Jeho členy je 23 učitelů, 11 asistentů pedagoga a šest vychovatelek. Požadavky odborné kvalifikace nespĺňuje jedna vychovatelka, jeden asistent pedagoga a 39 % učitelů, z nichž jedna třetina si ji doplňuje studiem. Tato situace má však pouze částečný vliv na kvalitu vzdělávání. Ředitelka prokazatelně hledá kvalifikované pedagogy. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) vychází hlavně ze zájmu pedagogů a nabídky vzdělávacích akcí, je v souladu s rozvojovými cíli školy. Ve sledovaném období byl důraz kladen na DVPP v oblasti užívání metod forem zaměřených na spolupráci mezi žáky a na týmovou činnost pedagogů, což se příznivě projeвило v hospítovaném průběhu vzdělávání.

Ve školním poradenském pracovišti působí zástupkyně ředitelky ve funkci výchovného poradce, neabsolvovala však studium pro splnění dalších kvalifikačních předpokladů, a školní metodik prevence rizikového chování. Pozitivem je mapování sociálního klimatu tříd. Příležitostí ke zkvalitnění poradenských činností je intenzivnější metodická podpora pedagogů při vzdělávání žáků se SVP a žáků ohrožených školním neúspěchem. jejich vedení v podpoře žáků z cizojazyčného prostředí a vytváření příležitostí pro podporu žáků s nadáním.

Škola efektivně hospodaří se všemi dostupnými finančními zdroji, daří se zlepšovat materiální podmínky vzdělávání. Ve venkovním prostoru se podařilo vybudovat zimní zahradu, pěstitelské záhony a prožitkový chodník. Škole stále chybí vlastní tělocvična, k výuce tělesné výchovy využívá proto místní sokolovnu. Další možnost pro zlepšení prostorových podmínek má v oblasti zájmového vzdělávání v družině, neboť dvě oddělení využívají samostatné prostory v objektech v blízkosti hlavní budovy školy a dvě pracují v učebnách běžných tříd, což není z hlediska psychohygienických podmínek zcela optimální pro jeho účastníky.

Žáci a účastníci jsou průběžně seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví. Dohled nad žáky byl v době inspekční činnosti vykonáván. Během inspekční činnosti bylo shledáno, že škola nevěnuje patřičnou pozornost kontrole nad osobami vstupujícími do školní budovy. Účinnými opatřeními se daří nezvyšovat počty úrazů.

K naplňování ŠVP významně přispívá spolupráce s místními organizacemi, společnostmi zabývajícími se prevencí rizikových jevů a mateřskou školou. Zákonní zástupci žáků jsou společně se zřizovatelem pravidelně zváni k účasti na školních akcích.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací obsah v hospitovaných hodinách byl stanoven v souladu se ŠVP. Výuka probíhala v esteticky podnětném prostředí učeben, žáci se chovali podle nastavených pravidel. Pedagogové o ně projevovali zájem, pomáhali jim utvářet vzájemné pozitivní vztahy. Vhodně je motivovali k učení, což vedlo k jejich aktivnímu přístupu k činnosti. Struktura vyučovacích hodin byla promyšlená, zvolené metody podporovaly dosažení stanovených cílů. Ve výuce převládaly efektivně využívané kooperativní formy vzdělávání, žáci získávali dovednosti potřebné pro uplatnění v budoucím praktickém životě. Některé úkoly vyučujícím poskytovaly informace o aktuálních výsledcích vzdělávání, žáci měli vždy dostatek času na řešení úkolu a odpovědi. Působení učitelů v tandemu bylo účelné, efektivně spolupracovali při přípravě, v průběhu i vyhodnocování výuky, měli jasně rozdělené role. Asistenti pedagoga byli využiti více k pomocným činnostem, jejich podpora byla jen částečně účinná pro jednotlivé žáky se SVP. Cílené zaměření hodin na rozvoj postojů žáků se vyskytlo pouze ojediněle. Důsledně však byli vedeni k sebehodnocení. Na 2. stupni převládalo však bez předem známých jasných kritérií, a tedy byl většinou jeho význam formální. Ojediněle bylo zaznamenáno hodnocení spolupráce ve skupině nebo dvojici. Pouze v jedné desetíně hospitovaných hodin byli žáci vedeni k rozvoji kritického myšlení využíváním informací z různých zdrojů a k chápání souvislostí mezi nimi. Příležitost ke zlepšení představuje využívání diferencovaných úloh podle možností a schopností žáků podporující individualizaci vzdělávání.

Na 1. stupni vyučující účinně využívali názorné pomůcky a vhodně do průběhu hodin zařazovali relaxační a pohybové aktivity. Pouze však v jedné pětíně hodin byla žákům poskytována podpora při řešení úloh tak, aby odpovídala jejich reálným schopnostem. V hodinách českého jazyka a matematiky byla efektivně využita práce s chybou a hra. Výuka v předmětech oblasti Člověk a jeho svět vhodně badatelskými metodami navazovala na reálné životní situace. V hudební výchově byli žáci zdařile vedeni k rytmické přípravě, při výuce byly účelně uplatňovány účinné metodické postupy pro doprovod na rytmické nástroje. Žáci byli vhodně usměřováni při formulaci vlastních myšlenek a vedeni ke správné artikulaci a srozumitelnému mluvnímu projevu. Nedostatkem bylo málo příležitostí k praktickému zpěvu a k rozvoji intonace.

Dělení tříd, zvláště pro výuku cizích jazyků se pozitivně projevuje ve vyšším uplatnění individuálního přístupu k žákům. Výuka anglického jazyka na obou stupních a ruského jazyka na 2. stupni byla vždy vedena v příslušném jazyce, slovní zásoba žáků odpovídala dané věkové skupině. Vyučující pro vzájemnou komunikaci žáků vždy volili témata reálných situací, vhodně dbali na jejich správnou výslovnost. Při čtení kladli důraz na porozumění textu.

Na 2. stupni byli v hodinách českého jazyka žáci dobře motivováni rozvíjením vlastní slovní zásoby. Učitelky využívaly úlohy, které jim poskytovaly informace o aktuálních vzdělávacích výsledcích žáků, a průběžně je formativně hodnotily. Práce žáků ve dvojicích

byla cíleně zaměřená na rozvoj jejich postojů. Vzdělávání bylo účelně propojeno s učivem dějepisu, a i v něm byla účinně využívána návaznost na český jazyk. Žáci vyhledávali informace v textu, porovnávali je. Rovněž samostatnou prací rozvíjeli kritické myšlení. Hodiny obou předmětů učitelky vhodně doplnily o cílený pohyb žáků po třídě.

Výuka občanské a rodinné výchovy byla vedena tandemově, v části vyučování si učitelky střídaly role, v části žáci pracovali ve skupinách v různých prostorech. Byli vedeni k diskutování a porovnávání názorů, učili se věcně argumentovat.

V matematice výuka promyšleně navazovala na dříve probírané učivo a rozvíjela je. Zvolené metody učitelka účelně měnila podle aktuálních schopností některých žáků. Efektivní byla práce s chybou. Žákům s odlišným mateřským jazykem byla zajištěna podpora asistentkou pedagoga s toutéž mateřštinou. Příležitostí ke zlepšení je zaměřit se na podporu žáků se SVP učitelem a využívat vzájemné hodnocení žáků.

Vzdělávání ve fyzice bylo názorné, založené na provádění pokusů. Žáci vyhledávali informace, využívali je k formulování závěrů pozorování ve skupinách. Pro rychlé řešitele byly připraveny další úlohy k případnému využití. V předmětech zeměpis a chemie vyučující většinou volili méně účinnou frontální výuku, avšak doplněnou řízeným rozhovorem a účinnou prací ve skupinách. Žáci účelně využívali didaktickou techniku. Příležitostí ke zlepšení je vytváření prostoru k rozvíjení sociálních a komunikačních dovedností žáků.

Ve výuce výtvarné výchovy byli žáci vhodně vedeni nejen k uplatnění předmětových znalostí, ale i k mezipředmětovým vztahům, což dokázali zdařile využívat. K prezentaci probíraného učiva byly účelně využity předlohy přírodnin a textové materiály. Při společném hodnocení v diskusi žáci uměli obhájit své výtvarné vyjádření a s respektem vnímali odlišné názory spolužáků i vyučujících.

Zájmové vzdělávání ve školní družině bylo pedagogy velmi dobře připraveno a realizováno v souladu s cíli ŠVP a s přihlédnutím k individuálním potřebám, znalostem a zkušenostem účastníků. Obsah vzdělávání tvořily organizované i spontánní činnosti, při kterých účastníci rozvíjeli především své sociální, pracovní a komunikační kompetence. Při venkovních aktivitách bylo upřednostňováno zaměření pohybové a sportovní. Účastníci byli vychovatelkami hodnoceni přiměřeně jejich věku.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zákonní zástupci žáků jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání účelně informováni zejména prostřednictvím elektronického školního informačního systému, při třídních schůzkách a při individuálních konzultacích.

Vedení ZŠ sleduje a projednává výsledky vzdělávání žáků v pedagogické radě. Shromažďuje zejména informace od vyučujících a třídních učitelů, z hospitací, z výstupů vlastní přímé pedagogické činnosti. Opatření ke zlepšení vzdělávacích výsledků žáků však vedení školy přijímá pouze v některých oblastech, například žákům nabízí možnost doučování. Příležitostí ke zlepšení je v přijímání opatření ke sledování individuálního pokroku žáků s ohledem na jejich individuální potřeby.

Ve školním roce 2023/2024 byli někteří žáci se SVP hodnoceni slovně. S vyznamenáním prospělo 49,8 % žáků, neprospěli čtyři žáci. Z celkového počtu žáků bylo na konci 1. pololetí 18,3 % a na konci 2. pololetí již 21,5 % ohrožených školním neúspěchem. Z nich bylo

dokonce 43 % žáků se SVP nebo odlišným mateřským jazykem. Ze zvýšení počtu těchto žáků během školního roku je zřejmé, že realizovaná podpurná opatření nejsou zcela účinná.

Vhodně jsou do výuky a zájmového vzdělávání zařazována témata z oblasti prevence rizikového chování. Škola využívá i pozitivní motivaci. Ve školním roce 2023/2024 počet udělených pochval (184) převýšil počet uložených kázeňských opatření (140). Sníženým stupněm z chování bylo na vysvědčení hodnoceno osm žáků, z nich tři opakovaně za obě pololetí. Prevence rizikových jevů však není zcela účinná, což dokládá výskyt nevhodného chování, kouření na školní akci či neomluvené absence žáků. Tu škola správně řeší ve spolupráci s rodiči a orgánem sociálně-právní ochrany dětí. Vedení školy se žáky snaží zapojit do organizování školního života založením žakovského parlamentu.

Škola věnuje dostatečnou pozornost motivaci žáků k rozvoji jejich nadání a talentu, s ohledem na jejich předpoklady je podporuje v účasti ve vzdělávacích, uměleckých i jiných soutěžích. Mimo vlastní zájmové vzdělávání nabízí škola žákům možnost účasti ve sportovních, jazykových i uměleckých kroužcích. Kulturní přehled žáků posiluje možnostmi návštěv divadelních představení zapojením do Klubu mladých diváků. Účelnou přípravou ke studiu na středních školách je zpracování ročníkových prací na 2. stupni, kterým je rovněž rozvíjeno kritické myšlení žáků. Škola podporuje žáky v přípravě na přijímací zkoušky na střední školy. Ve školním roce 2023/2024 se ke střednímu vzdělání s maturitní zkouškou hlásilo a bylo přijato cca 50 % žáků 9. ročníku.

Výsledky práce účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině jsou účelně využívány k propagaci školy, výzdobě její budovy a prezentovány formou různých aktivit. Činnost všech oddělení se zaměřuje na rozvoj čtenářské gramotnosti. Účastníci jsou dostatečně motivováni k osobnostnímu rozvoji prostřednictvím zážitkových metod práce, např. účasti na projektových akcích určených i pro veřejnost.

Závěry

Vývoj školy

- Mírně se zvýšil počet žáků a pedagogických pracovníků.
- Výrazně se obměnilo složení pedagogického sboru, snížila se jeho kvalifikovanost.
- Opatření k odstranění nedostatků zjištěných při předchozí inspekční činnosti jsou účinná pouze částečně. Nepodařilo se dostatečně realizovat diferenciaci a individualizaci ve výuce a zefektivnit opatření k zlepšování výsledků vzdělávání žáků. Přetrvává nekvalifikovanost pedagogů.

Silné stránky

- Pedagogové se zájmem dobře realizovat tandemovou výuku se aktivně podílejí na naplňování koncepce školy. (1.1)
- Používání kooperativních metod vzdělávání rozvíjí schopnost žáků spolupracovat. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Nedostatečná individualizace v přístupu k žákům, včetně málo častého využívání diferencovaných úloh podle jejich možností a schopností, snižuje efektivitu části výuky a má nepříznivý vliv i na výsledky vzdělávání jednotlivých žáků. (4.3)

- Nesystematická podpora žáků ohrožených školním neúspěchem, a to včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a odlišným mateřským jazykem negativně ovlivňuje jejich výsledky vzdělávání. (6.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se na individualizaci a diferenciaci vzdělávacího procesu v přístupu ke vzdělávání jednotlivých žáků.
- Zvýšit účinnost podpory žáků ohrožených neúspěchem včetně kontroly efektivity opatření přijímaných k prevenci školní neúspěšnosti.
- Vést žáky k vyhledávání a porovnávání informací, k rozvoji kritického myšlení, k řešení problémů, k myšlení v souvislostech.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Údaje o škole z rejstříku škol a školských zařízení, z výkaznictví školy – stav k termínu inspekční činnosti
2. Dokumentace týkající se koncepce, řízení a autoevaluace školy, informace z webových stránek školy www.zs-lustenice.cz, školní rok 2024/2025 – vzorek
3. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2024/2025 – vzorek
4. Další dokumentace školy podle § 28 odst. 1 školského zákona – stav k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Iveta Horáčková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Hana Borůvková, kontrolní pracovnice

Mgr. Karel Šimek, školní inspektor

Mgr. Hana Mikulcová, školní inspektorka

30. října 2024